

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8129 Dep
0032 Oslo,

15. mai 2013

Sak 12/2394 - Høring retningslinjer for selvkost i kommunene

Vi viser til høringsnotat om nye retningslinjer for selvkost i kommunene som er sendt på høring. Huseiernes Landsforbund (HL) har registrert at departementet er særlig interessert i å få kommentarer på forslaget om kalkylerente, om regler for fremføring av over- og underskudd og plikt til å dokumentere beregningene i kommunene.

Innledningsvis har HL med bekymring registrert at forslaget gir en svak juridisk status på de foreslåtte retningslinjene. På side 7 i høringsnotatet heter det at ”å avvike fra retningslinjene i denne veilederen er dermed ikke ensbetydende med å bryte lov eller forskrift på det aktuelle området.” Det vil så langt vi kan forstå innebære at en kommune kan avvike fra de anbefalte løsningene uten at det får noen form for konsekvenser for kommunen.

Retningslinjene skal fylle to behov. Det ene er å gi kommunene veiledning i hvordan selvkostbegrensningen i loven skal forstås og hvordan den skal anvendes i en praktisk hverdag. Det andre behovet er å gi de gebyrpliktige en rettslig beskyttelse mot kommuner som utnytter sin monopolsituasjon på en uakseptabel måte. Det siste er selve begrunnelsen for at man i det hele tatt har regler om selvkost. Kommunenes behov for veiledning synes vel ivaretatt. Gebyrbetalernes behov for rettsbeskyttelse synes derimot oversett. HL tillater seg på denne bakgrunn å stille spørsmål om behovet for et detaljert regelverk er til stede når det gis i en så uforpliktende form som foreslått. Regelverket gir etter vår vurdering ikke den rettsbeskyttelse de gebyrpliktige burde ha en selvsagt rett til.

Huseiernes Landsforbund finner mye som er positivt i de foreslåtte retningslinjene. Det er blant annet positivt at selskaper som har overtatt hele tjenesten fra kommunen, pålegges å sette opp en egen selvkostkalkyle og gi informasjon til kommunen om beregning og gi dem en korrekt oppstilling.

Huseiernes Landsforbund mener også det er bra at de foreslåtte retningslinjene presiserer at overskudd eller underskudd i ett år tilbakeføres til eller dekkes inn fra abonnentene innen tre til fem år etter at overskuddet eller underskuddet i selvkostkalkylen oppstod. HL vil likevel be om at denne grensen opprettholdes uten at kommunene gis en åpen adgang til å strekke perioden ut over 5 år slik som foreslått. Vi ser ikke noen hensikt med en slik regel dersom adgangen til avvik er så åpen som foreslått.

På side 34 i høringsnotatet foreslås det at avsatte midler til selvkostfond skal tillegges kalkulatoriske renter som skal reflektere alternativavkastningen brukerne går glipp av ved at

midlene er bundet i selvkostfond. Dette er etter HLs vurdering en god og i mange tilfeller nødvendig presisering.

HL har ingen kommentarer til forslaget om at kalkylerenten i selvkostberegninger settes lik 3-årig swaprente med et tillegg på ½ prosentpoeng eller at beregningsgrunnlaget skal være gjennomsnittlig beholdning det enkelte år. HL har heller ikke kommentarer til at avskrivninger på investeringer skal foretas lineært.

HL mener det er positivt at det på notatets side 47 presiseres at i tilfeller hvor det hevdes at kommunens gebyrsatser ikke er fastsatt i henhold til selvkostprinsippet, vil innbyggere kunne be kommunen dokumentere at selvkostprinsippet er ivaretatt, f.eks. ved å fremlegge for- og etterkalkyler av grunnlaget for sine gebyrsatser. Spørsmålet om hva konsekvensene vil bli for en kommune som ikke vil legge frem dette på oppfordring er åpent.

Etter HLs oppfatning har forslaget til nye retningslinjer for selvkostberegning i kommunene mange positive forbedringer. Vi kan likevel ikke akseptere at tekniske regler for beregning av et økonomisk resultat som dette er, gis i en uforpliktende form med betydelig adgang til avvik på bekostning av gebyrbetalernes rettsbeskyttelse.

Med vennlig hilsen
Huseiernes Landsforbund

Peter Batta
Adm. Dir.

Dag Refling
Utredningssjef